

Entrevista exclusiva a Katherine Hepburn

“Fer d'actriu és un ofici ben estúpid”

En aquesta entrevista, una de les actrius més emblemàtiques de Hollywood parla del cinema, dels directors i els actors amb els quals va treballar i, sobretot, de la seva llarga relació artística i sentimental amb Spencer Tracy.

Katherine Hepburn, vostè ha escrit la seva autobiografia, però sempre havia assegurat que no pensava escriure sobre la seva vida. ¿Com és que ha canviat de pensament?

—La raó és ben senzilla, perquè l'he escrita. ¡Llegeixes tants llibres sobre persones mortes que no són veritat! Per això em vaig dir: no, això no m'ha de passar; el llibre sobre mi hauria de ser, com a mínim, veritat. I per això l'he escrit jo mateixa.

—¿Diu realment la veritat, quan un escriu sobre si mateix?

—Bé, ja ho veig; voleu dir que tot-hom té prejudicis, tractant-se de la pròpia vida...

—No es tracta tant de prejudicis, com potser d'una tendència a simplificar la vida, quan un se la mira retrospectivament; a explicar-la, embellir-la, donar-li un sentit i tot, quan potser no en tenia cap... Vostè mateixa, per exemple, escriu que va tenir una infantesa i una joventut tan meravelloses...

—La meua infantesa va ser una meravella. Els meus pares eren meravellosos i podia voltar tot el dia amb plena llibertat. Quan hi penso, veig una noia que no para d'anar amunt i avall, que es passa el dia saltironant, enfilitant-se pels arbres; que anava asseguda al darrere, al cotxe de mon pare, que vivia gairebé corporalment els carrers.

—¿Se sentia gairebé com un xicotot i es deia Jimmy. ¿Era pels germans? ¿Per l'educació? ¿Per naturalesa?

—Em penso que per naturalesa. Ara, és clar que devia contribuir-hi que els pares no feien grans diferències entre fills i filles.

—En el seu llibre descriu la manera com va perdre la innocència, d'una manera ben poc romàntica i freda, de tràmic. No va ser res d'important, amb

un bon amic seu que després s'havia de convertir en el seu marit.

—¿No trobeu que fa riure? Era el meu amic. Ni més ni menys. I jo era tan criatura. Molt egoista.

—Quan el seu marit va caure malalt, el va assistir generosament, com Spencer Tracy, i això que feia temps que s'havien divorciat.

—Sí, volia redimir el meu egoisme.

—¿No ho ha de ser, egoista, una actriu? Al capdavall, un vespre i un altre, pel·lícula a pel·lícula, ja es dona prou als altres...

—Em sembla que l'ofici d'actriu és un ofici ben estúpid.

—¿I què té d'estúpid?

—Doncs que no deixa de ser una professió ben beineitota. Més m'hauria valgut ser una escriptora famosa.

—George Cukor la va dur al cinema. ¿Va ser també el seu director preferit?

—Cukor era un amic meu molt, molt íntim. No sé si l'heu tractat mai, però era una delícia, un home encantador. Vaig viure anys i panys en una casa que Cukor tenia a Hollywood i que havia llogat a Spencer Tracy. En aquesta casa, hi vaig viure feliçment amb l'Spencer més de deu anys. Quan l'Spencer va caure malalt, em vaig estar al seu cosat i el vaig atendre els quatre, cinc, últims anys de la seva vida en aquesta mateixa casa i, quan es va morir, la vaig conservar. Ara, quan George se la volgué vendre, no em vaig sentir especialment desgraciada, perquè Califòrnia tampoc no m'importava tant. Començant per aquell sol que no s'acaba mai. Tant com podia volava de Califòrnia a la costa Est.

—Un dels seus papers preferits és la Caterina de L'amansiment de l'harpia. ¿Accepta que amanseixin aquesta dona, que la sotmetin, que la dominin i tot? ¿Que l'home que l'ensinistra la tracti amb una certa brutalitat?

—Veureu, és ben senzill, se l'estima.

—¿Considera que el fat de les dones que estimen és de sotmetre's, de ser amansides?

—Gran pregunta, de veritat, i m'agradaria saber-la contestar. Per començar els homes són més alts i forts i per això nosaltres som més belles, i és amb aquestes armes que hem de lluitar.

—Tanmateix, un dels secrets del seu èxit era, justament, que sempre interpretava dones que no sols volien ser iguals que els homes, aus tenien, si més no, la mateixa classe i eren, com a mínim, igual d'intel·ligents.

—Però també dolces i afectuoses. Com que els homes són més forts la mare natura ha disposat que els poguéssim engalipar i ensarronar-los.

—La seva mare era una decidida lluitadora per la igualtat de drets de la dona.

—Ma mare era una dona molt lluitadora. Precisament per això se l'estimava el pare, que ja adorava sa mare perquè era tan ferma i perquè havia sabut tirar tan bé endavant tota sola. I també adorava ma mare i volia que fos igual de ferma i d'independent com la seva. Volia una companya igual de forta, igual en tot.

—Crida l'atenció que li hagi agradat tant d'anar amb homes irlandesos...

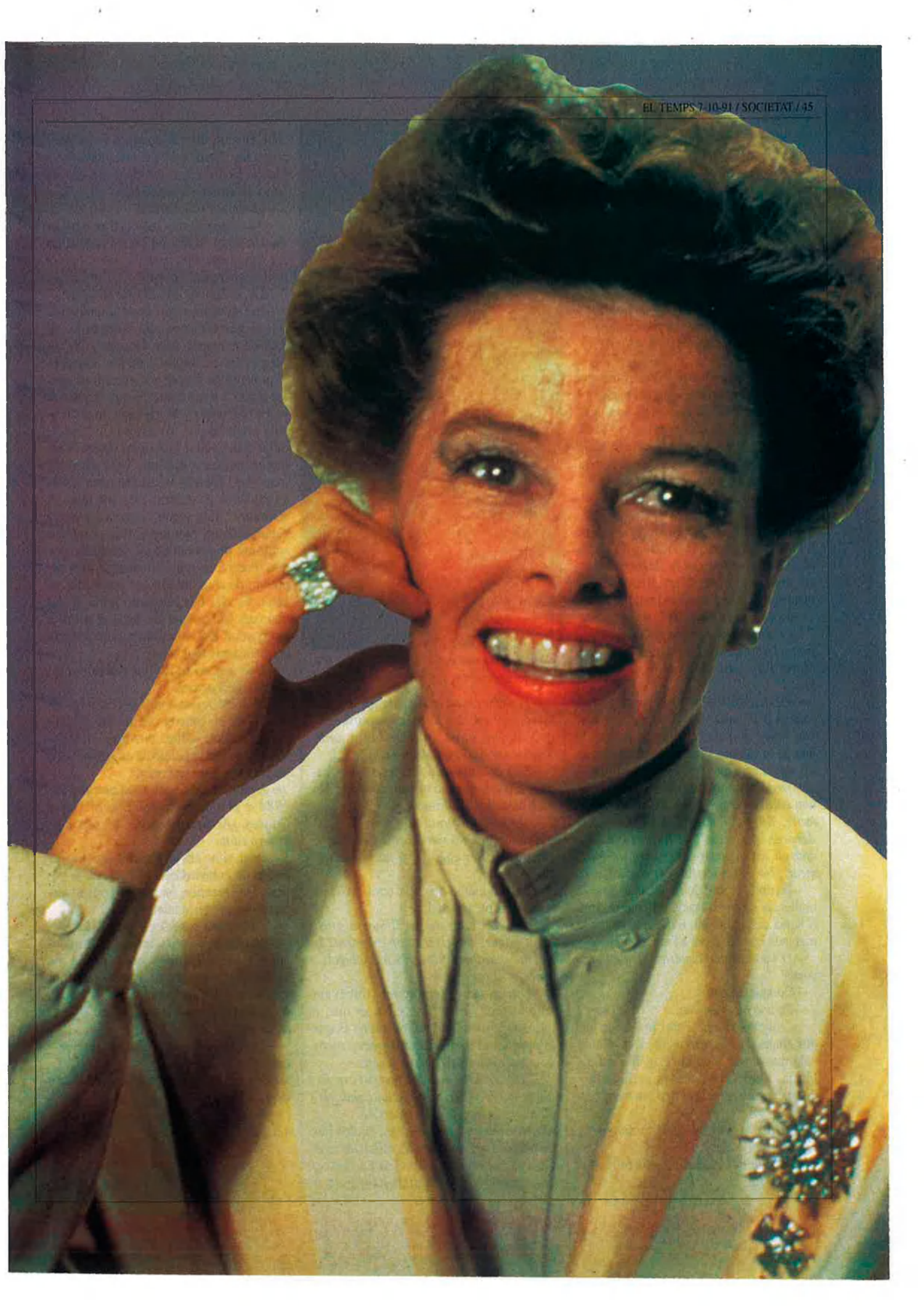
—(rient) ¡Aquesta, pla, és bona!

—Directors com John Ford, actors com John Wayne, un company com Spencer Tracy... No es pot dir que siguin de la mena d'homenots que els apassionés gaire la igualtat de sexes. ¿Que ho fa, que sempre busqués la companyia d'aquests homes?

—Em penso que tot estava en el seu humor i el seu enginy formidables.

—¿I per aquest enginy estava disposada a deixar córrer la seva lluita per la igualtat de sexes?

—Sí, penseu en Spencer Tracy, us contestaré que sí. Només així podia

funcionar la meua magnífica relació amb ell: jo el vaig fer feliç.

—*¿No és una rara forma d'amor desinteressat? ¿La felicitat només està a fer feliços els altres?*

—No diria que fos desinteressat. Mireu-me bé: sóc més petita que un home, no li puc donar ordres; per tant, com a dona que sóc li he de donar el sentiment que ell fa el paper principal.

—*Als últims anys li va fer sobretot d'infermera. Va deixar de filmar per poder-se ocupar totalment d'ell. ¿No va ser un gran sacrifici?*

—¡I ara, res de sacrifici! Va ser la meua satisfacció i la meua felicitat més grans.

—*Spencer Tracy digué, quan sentí que havia de rodar un film amb vostè: "Com dimoni he de rodar una pel·lícula amb una dona que té les ungles cantelludes, que sempre va amb pantalons i que no saps mai si li agraden els homes o les dones..."*

—Li'n crec prou capaç. Ara, que mai no li ho vaig preguntar, si ho havia dit de veritat. Però com que des de llavors vam estar junts, em costa d'imaginar-me que mantingués aquesta opinió punt per punt.

—*Vostè mateixa, en 1942, va presentar l'argument de la primera pel·lícula conjunta, Woman of the year, a Louis B. Mayer i li va dir que la volia rodar amb Tracy.*

—Primer, l'home no tenia temps perquè rodava a Florida *The yearling*. Per sort van haver de parar el rodatge perquè la lent de la càmera s'havia inundat d'insectes, de manera que Tracy va restar lliure.

—*Vostè acaba la seva biografia amb una carta commovedora al seu company mort, Spencer Tracy. Del llibre es desprèn que, com que no era casada amb ell, no va poder anar al seu enterrament. ¿No va ser terrible per a vostè?*

—Terrible, ¡i ara! Ja hi va anar la seva muller, la senyora Tracy, a l'enterrament. S'havia casat amb ell, li havia agambat la mainada i per això era a l'enterrament.

—*¿I va acceptar aquestes condicions, vostè?*

—Completament.

—*Fa una mica estrany...*

—... no, home, no, ¡i ara! Jo l'havia tingut abans de l'enterrament. I en acabat vaig atansar-me amb el cotxe fins a l'església, i em vaig mirar la cerimònia a distància. Em semblava perfectament correcte.

—*¿Ha parlat mai amb la senyora Tracy?*

—No l'he trobada mai, ni ella m'ha trobat mai a mi.

"No m'agrada recordar".

EFE

—*Si troba correcte que ella fos a l'enterrament en lloc de vostè, ¿potser és que durant tants anys de viure amb Tracy se sentia culpable per ella?*

—Mai dels maïs. Ja feia anys que s'havien separat, quan jo el vaig conèixer. No vaig destruir el matrimoni, jo.

—*No hi ha ni una sola foto de tots aquells anys amb vostè i Spencer Tracy en privat. ¿Per què? ¿Qui no ho volia? ¿Ell? ¿Vostè?*

—La raó és tan senzilla com això: no vam sortir plegats mai.

—*¿Hauria estat un perill massa gros que s'haguessin deixat veure en privat? I és clar, quasi mai no van sortir plegats, ¿oi?*

—No, en canvi sempre ens trobàvem amb George Cukor. La veritat és que, a mi, la vida social de Hollywood no és que m'apassionés terriblement. Aquesta mena de associabilitat no m'interessa gens.

—*La seva brama a Hollywood era la d'una actriu difícil que discutia amb els directors en lloc de subjectar-s'hi.*

—No crec que, als directors, els fos dur de treballar amb mi. No era difícil, ni amb George Stevens, o amb George Cukor, amb Howard Hawks, amb John Ford o

John Huston. Ben al contrari, rodar sempre m'ha divertit molt i em resultava fàcil. Menys fàcil era que em donessin els papers i els materials adequats.

—*¿I com se'n va sortir?*

—Acceptant només allò que m'agradava. Un temps havia fet també pel·lícules per complaure altra gent i la meua carrera se'n va anar avall volant.

—*En part també escollia els directors...*

—Els directors són molt importants, perquè miren l'actor com treballa. Us en daré un exemple: John Huston, amb qui vaig rodar *La reina d'Àfrica*. Després d'un parell de dies de rodatge em va agafar a part i em va dir: "Kate, sempre et mires el Humprey Bogart amb la boca tirada avall; fas por, tan seriosa. Te l'has de mirar així, goita (i Katharine Hepburn es tira amunt les comissures amb els dits), ¡com feia l'Eleanor Roosevelt quan visitava els ferits de guerra! ¡Sempre amb un somriure!" Vaig seguir el consell i va resultar brillant. Sempre li feia el mateix somriure de beneïtona, al Humprey Bogart. Per mi, aquest és l'exemple més expressiu de com un director pot ajudar un actor. És clar que ningú no m'ha ajudat mai com Cukor, que als meus principis a Hollywood em va infondre la necessària confiança en mi mateixa.

—*Una vegada va dir que Cukor era el director dels actors.*

—Sí, s'interessava més per la feina de cada actor en concret que no pel conjunt de la pel·lícula. Altres directors s'interessaven més per la pel·lícula en general que no per cada actor en concret.

—*L'última vegada que va actuar fou en 1984 a The ultimate solution of Grace Quigley. ¿Acceptaria encara un paper, a la seva edat.*

—Prou, si no era un paper d'aquells que parlen de la benedicció i la joia de la vellesa. Una mentida tan ximple com aquesta, no dic que no la interpretaria.

—*¿No és una benedicció la vellesa?*

—Mireu-me aquests turmells fastiguejats i aneu parlant de benedicció. En ma vida no he fet res que m'agradés tant com moure'm, i ben lleugera, a fe. Res, home, de la benedicció de la vellesa, no en vull saber res.

—*Però mirant enrere sempre pots recordar...*

—No m'agrada recordar ni mirar enrere tampoc.

—*Katharine Hepburn, mercès per aquesta entrevista.*